



LUNDS
UNIVERSITET

Ungerns bäst bevarade kärlekshistoria?

*En innehållsanalys av Jobbiks valmanifest i syfte att identifiera
fascistiska element*

Igor Kubát

Avdelningen för mänskliga rättigheter

Historiska institutionen

Kurskod: MRSG20

Termin: höstterminen 2013

Handledare: Lena Halldenius

Omfång: Antal ord (10000-15000)



Abstract

Denna uppsats undersöker huruvida Jobbiks valmanifest från 2010 är fascistiskt utifrån Roger Griffins teori om fascism. Jag kommer i uppsatsen att analysera Jobbiks valmanifest för att se hur bra innehållet överensstämmer med Griffins teoretiska perspektiv och på så sätt avgöra om manifestet är fascistiskt eller ej. Det som är grunden i Roger Griffins teori om fascism är en ultranationalism som är inriktad på den degenererade nationens återfödelse. Metoderna jag använt mig av är teoribaserad, tematisk och diskursiv innehållsanalys. Jag har i undersökningen av manifestet valt ut fyra teman som kan knytas till Griffins definition av fascism. Jag går inom varje tema igenom ett kapitel i taget ur manifestet och plockar ut aspekter som är relevanta för min studie, med andra ord sådant som faller innanför ramen av Griffins teori om fascism, för att sedan göra en egen analys av varje tema. Genom min analys har jag funnit att Jobbiks valmanifest på goda grunder kan beskrivas som fascistiskt utifrån Griffins teori om fascism. Partiets manifest genomsyras av att nationen är degenererad och där lösningen är en återfödelse av nationen. Denna återfödelse ska man skapa med sin ultranationalistiska politik. På område efter område är det nationalismen som ska lösa landets problem och leda till en bättre framtid.

Nyckelord: Ungern, Jobbik, Fascism, Ultranationalism, Den degenererade nationens återfödelse, Roger Griffin

Innehållsförteckning

1 Inledning

1.1 Problemformulering, syfte och frågeställning

1.2 Material och avgränsningar

1.2.1 Primärmaterial

1.2.2 Sekundärmaterial

2 Litteraturöversikt och tidigare forskning

3 Bakgrund

3.1 Nationalismens historia i Ungern

3.2 Jobbiks historia

4 Teori och metod

4.1 Teori

4.2 Metod

5 Resultat och analys av Jobbiks valmanifest

6 Slutsats och diskussion

Referenser

1 Inledning

Nationalistiska partier har under de senaste 30 åren varit på stark frammarsch i Europa. Nationalism är inget nytt fenomen i Europa men efter kalla krigets slut fick nationalismen som ideologi en nytändning.¹ Sedan dess har nationalistiska partier runtom i hela Europa tagit plats i olika parlament. Bland annat har franska Front National, österrikiska Frihetspartiet, italienska Lega Nord, belgiska Vlaams Belang, danska Folkeparti och ungerska Jobbik kommit in i respektive lands parlament.²

Just Jobbik, Rörelsen för ett Bättre Ungern (Jobbik Magyarorszáért Mozgalom) kom för första gången 2010 in i Ungerns parlament då partiet i parlamentsvalet fick cirka 17 procent av rösterna. Man lyckades då med något som många tidigare misslyckats med, nämligen att ena Ungerns ultranationalistiska krafter.³

Utvecklingen i Ungern har därefter väckt en stark rädsla inom EU på grund av statlig ungersk rasism, en strypning av det offentliga samtalet och en ständigt hårdare politik i auktoritär riktning.⁴ I bakgrunden finns starka och tydliga referenser till historien, och en stor bitterhet över fördraget i Trianon 1920 då 70 procent av Ungerns territorium amputerades till sina grannländer och cirka fyra miljoner ungrare blev medborgare tillika minoritetsgrupper i grannländerna.⁵

Jag är själv ungrare från Vojvodina, som fram till 1920 tillhörde Ungern men idag tillhör Serbien, och tycker det är intressant att Jobbik värnar om den ungerska

¹Arnstad, Henrik, Älskade fascism: de svartbruna rörelsernas ideologi och historia, Norstedts, Stockholm 2013, s.361.

²Bjurwald, Lisa, Europas skam: rasister på frammarsch, Natur och Kultur, 2011, s.255-257.

³Johansson, Jan. Å & Lerulf, Philip, Extrema Europa: nationalchauvinismens framväxt i Ungern, Nederländerna och Danmark, Sekel, 2013, s.15.

⁴Arnstad, Henrik, Älskade fascism: de svartbruna rörelsernas ideologi och historia, Norstedts, Stockholm 2013, s.365.

⁵Arnstad, Henrik, Älskade fascism: de svartbruna rörelsernas ideologi och historia, Norstedts, Stockholm 2013, s.326.

minoriteten utanför sina gränser samtidigt som man är aggressiva mot minoriteterna i sitt eget land som man skyller mycket av landets problem på. Utvecklingen i Ungern för även lätt tankarna tillbaka till 30-talet och admiral Horthys diktatur där man var aggressiva i sin retorik mot landets minoritet och visade en stor bitterhet över fördraget i Trianon.⁶ Mot denna bakgrund bestämde jag mig för att skriva min uppsats om Jobbik.

1.1 Problemformulering, syfte och frågeställning

Jobbik vill framstå som ett parti som står upp för mänskliga rättigheter och som hjälper den utsatta ungerska minoriteten utanför landets gränser.⁷ Samtidigt riktar man stor fientlighet mot egna minoriteter; främst romer och judar.

Dagens politik i Ungern karaktäriseras av nationalistisk populism och på bara några år har ett aggressivt språkbruk normaliserats i det offentliga rummet.⁸ Jobbiks företrädare har gjort sig kända för att frekvent uttala sig radikalt och aggressivt mot romer, judar, homosexuella och politiska motståndare.

Bland annat skrev Judit Szima, som är en av grundarna till polisfacket TMRSZ och som även var kandidat nummer fyra på Jobbiks lista till riksdagsvalet 2010, i en artikel i fackförbundets nyhetsbrev 2009 att antisemitism inte bara är en rättighet utan en skyldighet för varje älskare av det ungerska moderlandet och att ungrare måste förbereda sig för ett väpnat krig mot judarna.⁹

År 2010 uppgav Jobbiks vice ordförande Csanád Szegedi att partiet vill att romer som anses vara ett hot mot den allmänna säkerheten ska tvingas från sina bostäder och placeras i kontrollerade läger, vissa för resten av deras liv.¹⁰

År 2012 ville Jobbiks utrikespolitiska talesman Márton Gyöngyösi slå fast hur många människor med judiskt ursprung det fanns i det ungerska parlamentet eftersom han var bekymrad över det judiska inflytandet i Ungern.¹¹

⁶ Arnstad, Henrik, Älskade fascism: de svartbruna rörelsernas ideologi och historia, Norstedts, Stockholm 2013, s.365.

⁷ RADICAL CHANGE for national self-determination and social justice A guide to Jobbik's parliamentary electoral manifesto, s.24.

⁸ Byström, Gabriel, Tystnadens Triumf, Ordfront, Stockholm, 2014, s.9.

⁹ Bjurwald, Lisa, Europas skam: rasister på frammarsch, Natur och Kultur, 2011, s.112.

¹⁰ Bjurwald, Lisa, Europas skam: rasister på frammarsch, Natur och Kultur, 2011, s.87.

¹¹ Byström, Gabriel, Tystnadens Triumf, Ordfront, Stockholm, 2014, s.49,50.

Samma år lämnade Jobbiks parlamentsledamot Adam Mirkoczki in en motion om att förbjuda främjandet av sexuella avvikelser. Han menade att den mentala hälsan hos den yngre generationen i landet måste skyddas från homo-, bi- och transsexualitet. Han ansåg även att åtta års fängelse skulle dömas för de som trotsade detta.¹²

År 2014 gick Jobbik-ledamoten Tamás Gaudi-Nagy under en debatt i parlamentet fram till talmanspodiet, ryckte upp en EU-flagga, och vandrade med högburet huvud ut ur salen där hans partikamrat som också plockat med sig en EU-flagga anslöt honom. De båda vandrade fram till ett fönster och kastade ut EU-flaggorna genom fönstret.¹³

Även om dessa uttalanden och handlingar framstår som extremt nationalistiska och aggressiva mot olika grupper så är jag intresserad av att ta reda på hur det ser ut när man går på djupet av Jobbiks politik och bakom enskilda politikernas uttalanden. Är Jobbik lika nationalistiska och aggressiva i deras politiska texter och kan de därmed tolkas som fascistiska?

För att svara på ovanstående frågor kommer jag analysera Jobbiks valmanifest från 2010 utifrån den brittiske historikern Roger Griffins teori om fascism. Mitt syfte med innehållsanalysen är att undersöka hur bra innehållet i valmanifestet sammanfaller med Griffins teori och på så sätt avgöra om Jobbiks valmanifest är fascistiskt.

Frågeställningen är därför: Kan Jobbiks valmanifest från 2010 beskrivas som fascistiskt utifrån Griffins teori av fascism?

1.2 Material och avgränsningar

1.2.1 Primärmaterial

Uppsatsens primärmaterial är Jobbiks valmanifest *Radikal förändring - En guide till Jobbiks parlamentariska valmanifest – för nationellt självbestämmande och social rättvisa*, som Jobbik utformade inför valet i Ungern 2010. Anledningen till att jag valt denna text är att det var Jobbiks senaste valmanifest vid tiden för uppsatsens början samt det valmanifest som var aktuellt när Jobbik kom in i parlamentet.

Helst hade jag velat gå igenom alla Jobbiks texter men på grund uppsatsens omfattning var detta omöjligt och jag var tvungen att begränsa mig till deras valmanifest från

¹² Byström, Gabriel, *Tystnadens Triumf*, Ordfront, Stockholm, 2014, s.103

¹³ Byström, Gabriel, *Tystnadens Triumf*, Ordfront, Stockholm, 2014, s.100.

2010. Jag gjorde bedömningen att det räcker som material för mitt syfte eftersom ett valmanifest avspeglar ett partis huvudsakliga politik och agenda.

Då min ungerska inte är perfekt kommer jag främst att analysera den engelska versionen som producerats och distribuerats av Jobbiks utrikesutskott och som är 24 sidor långt. Denna inleds med ett förord av Jobbiks statsministerkandidat samt presidentkandidat. Sedan följer 26 huvudrubriker som går igenom olika politiska ämnesområden. Då valmanifestet är på engelska är det en sammanfattning av den ungerska originalversionen som är 88 sidor lång.

Något man måste tänka på är att eftersom texten är på engelska så kanske Jobbik vill ge en bild av partiet som man vill visa upp för resten av världen.

1.2.2 Sekundärmaterial

Som sekundärmaterial kommer jag främst att använda mig utav Roger Griffins bok *The Nature of Fascism* där Griffin redogör för en teori om fascism som lokaliserar den drivande kraften hos fascismen. Främst har jag arbetat utifrån hans definition av fascism men har även använt delar av hans bredare teoretiska resonemang.

Jag har även använt Henrik Arnstads bok *Älskade fascism* där Arnstad behandlar fascism som ideologi och redogör fascismens historia.

För att ge en bakgrund till Jobbik som parti och nationalismen i Ungern har jag använt mig av böckerna *Extrema Europa* som är skriven av Philip Lerup och Jan Å Johansson, *Tystnadens Triumf* som är skriven av Gabriel Byström och *Europas skam* som är skriven av Lisa Bjurwald.

2 Tidigare forskning

När det gäller forskning kring Jobbik är det främst kortare vetenskapliga artiklar som publicerats. En av dessa är Mihai Vargas artikel *Hungary's "anti-capitalist" far-right: Jobbik and the Hungarian Guard* där han diskuterar Jobbiks politiska framgångar. I artikeln studerar han Jobbiks retorik genom att analysera partiets politik från partiprogram, politikernas uttalanden samt pressmeddelanden mellan åren 2008-2010. Han påstår att Jobbiks framgångar ofta härleds till att de är anti-romska i sin retorik och menar på att denna beskrivning inte ger en tillfredsställande bild av partiets uppgång. Han visar genom sin studie att Jobbik i sin retorik inte enbart är anti-romska utan starkt betonar ekonomiska orättvisor som utlösts av kapitalismen. Han menar att partiet har vunnit mycket framgångar på att de i sina politiska texter främst fokuserar på fattigdom och nedskärningar i välfärden samt tar starkt avstånd från det stora "centerhöger" partiet Fidesz.¹⁴

Det finns även ett fåtal böcker som behandlar Jobbik. Några av dem är just de jag har använt som sekundärmaterial. Philip Lerum och Jan Å Johansson har i sin bok *Extrema Europa* skrivit om nationalchauvinismens framväxt i Ungern, Nederländerna och Danmark. De studerar framväxten av extrempartierna Jobbik, Frihetspartiet och Dansk Folkeparti och blottlägger gemensamma tankemönster som förenar dessa partier. De redogör för vilken politik partierna står för och försöker svara på varför folk röstar på dessa partier. De försöker även placera Jobbik på den politiska höger-vänster skalan och svara på frågan vilka idémässiga utgångspunkter Jobbik bygger sin politik på.¹⁵

I *Tystnadens triumf*, som skulle kunna beskrivas som en reportagebok, skildrar Gabriel Byström den politiska situationen i Ungern just nu, beskriver vad som hänt i Ungern de senaste åren och den utveckling som lett fram till dagens problematiska läge. Han har gjort ett stort antal intervjuer med journalister, politiker, statsvetare och vanliga medborgare och ger en djupare förklaring som sätter in dagens läge i ett historiskt sammanhang där han pekar

¹⁴ Hungary's "anti-capitalist" far-right: Jobbik and the Hungarian Guard, Nationalities Papers: The Journal of Nationalism and Ethnicity, Volume 42, Issue 5, 2014, s. 791-807.

¹⁵ Johansson, Jan. Å & Lerum, Philip, *Extrema Europa: nationalchauvinismens framväxt i Ungern, Nederländerna och Danmark*, Sekel, 2013.

på de problem och risker landet står inför. Han fokuserar mest på regeringspartiet Fidesz och deras sätt att systematiskt tillskansa sig makt men lägger även en del fokus på Jobbik där han skildrar deras framväxt.¹⁶

I sin bok *Europas skam. Rasister på frammarsch* ger Lisa Bjurwald nationsvisa översikter om den europeiska högerextremismen, där Ungern är ett av länderna hon behandlar. Hon vidgar även det nationella perspektivet i kapitlet som behandlar islamofobi, antisemitism och antiziganism. Boken bygger precis som Byströms bok på reportageresor och hon försöker i boken kartlägga motiven och rörelserna bakom den europeiska högerextremismen. Hon har under sitt arbete följt partiet på nära håll för att försöka förstå Jobbiks engagemang och tankevärld och deltagit i olika Jobbik-evenemang.¹⁷

¹⁶ Byström, Gabriel, *Tystnadens Triumf, Ordfront*, Stockholm, 2014.

¹⁷ Bjurwald, Lisa, *Europas skam: rasister på frammarsch*, Natur och Kultur, 2011.

3 Bakgrund

3.1 Nationalismens historia i Ungern

För att förstå Jobbiks politik är det av vikt att man också förstår nationalismens historia i Ungern. Nationalism är ingen ny företeelse i Ungern. Det var vid brytningspunkten mellan 1800 och 1900-talet som grunden lades till dagens Ungern. Stödet för vänsterkrafter växte och det ungerska samhället liberaliserades. Men detta välkomnades långt ifrån av alla. Ledande konservativa intellektuella ställde sig kritiska till utvecklingen och uppfattade det som ett hot mot nationen och landets traditionella kristna arv. Misstron till utländska influenser spred sig snabbt i samhället och både politiker och kända kulturpersonligheter deltog i nedsmutsningen av utländska företag samt personer från andra länder eller med en annan tro.

De nationalistiska krafterna fortsatte att vinna mark de kommande årtiondena.¹⁸ Efter första världskriget förlorade Ungern två tredjedelar av sitt land samtidigt som 4 miljoner ungrare blev medborgare i nya länder. Europas geografiska och politiska karta ritades om över en natt och resultatet av denna uppdelning som segermakterna beslutade om upplevdes av många ungrare som otroligt orättvis och som ett stort övergrepp på nationen. Det motstånd som redan i början av 1900 talet fanns mot utländsk påverkan växte i kraft och allt större fientlighet riktades mot landets judar. Antisemitism var inget nytt i Ungern, men däremot fick antisemitismen nu till skillnad från tidigare brett stöd i landet. Ett konkret exempel på denna antisemitism är att man 1921 införde regler och lagar som begränsade judiska personers möjligheter att studera på universitet i landet.

När landet 1921-1924 drabbades av hyperinflation gick den växande antisemitismen hand i hand med en växande antikapitalism. 1930-talets depression radikaliserade landet ännu mer och nationalsocialismens idéer vann brett stöd bland befolkningen. Det handlade här om en ungersk variant av hungarism där motviljan till utländska influenser var stor samt att Trianonfördraget från 1920 skulle rivas upp. Under

¹⁸ Johansson, Jan. Å & Lerulf, Philip, *Extrema Europa: nationalchauvinismens framväxt i Ungern, Nederländerna och Danmark*, Sekel, 2013, s.16

andra världskriget var dessa krafter mycket starka och det extrema, fascistiska pilkorspartiet fick 25 procent av rösterna.¹⁹ När andra världskriget var slut införlivades Ungern in i Sovjetunionens kommunistiska välde. Med det sovjetiska maktövertaget förstummades den politiska debatten och ett kvävande samhällsklimat underblåste cynism och gav näring åt rasism och nationalism.

I Ungern uppmuntrades till skillnad från de västeuropeiska länderna aldrig någon diskussion om mellankrigstidens etniska nationalism som orsakat befolkningen så stort lidande. I andra länder lyftes extrempartierna fram i ljuset och deras idéer synades. I Ungern rådde tystnad. Den sovjetiska klassbaserade retoriken med udden riktad särskilt mot kapitalism överensstämde ofta med antisemitiska idéströmningar som trots andra världskrigets slut förblev starka. Den storungerska revanschlustan hölls också vid liv under kommuniststyret.²⁰

Tiden efter kommuniststyret blev inte som folk i Ungern hade hoppats på. Till exempel blev övergången från planekonomi till marknadsekonomi långt ifrån smärtfri. Ungern drabbades av inflation och statens intäkter minskade. Nästan 20 år efter övergången var den socioekonomiska situationen i Ungern fortfarande dålig.²¹ Folk var besvikna på utvecklingen sedan 1989. Många av de som levde och verkade under kommuniststyret hade väldigt svårt att anpassa sig till de förändrade levnadsvillkoren.

Att globaliseringens frukter inte delats lika bland folket och att människor i större grad blivit tvungna att ordna sin egen försörjning har skapat missnöje.²² Detta har lett till en otrygg tillvaro bland befolkningen med hög arbetslöshet som i sin tur lett till en stark misstro mot politiker i landet. Finanskrisen gjorde inte situationen i Ungern bättre. Landet drabbades otroligt hårt och det var endast ett gigantiskt lån från världsbanken, EU och Internationella valutafonden som hindrade landet från en ekonomisk kollaps.²³ Regeringen tvingades dock till hårda åtstramningar som gjorde att ekonomin krympte, jobben minskade och fattigdomen blev större.²⁴

När den dåvarande premiärministern och ledaren för socialistpartiet Ferenc Gyurcsány i maj 2006 i ett internt tal som sedan läckte ut till allmänheten erkände att han

¹⁹ Ibid, s.17-19

²⁰ Ibid, s.21,22

²¹ Ibid, s.21,22

²² Ibid, s.34

²³ Bjurwald, Lisa, Europas skam: rasister på frammarsch, Natur och Kultur, 2011, s.115-118

²⁴ Johansson, Jan. Å & Lerulf, Philip, Extrema Europa: nationalchauvinismens framväxt i Ungern, Nederländerna och Danmark, Sekel, 2013, s.34

hade ljugit om ekonomin och budgetunderskottet, ledde det till massiva protester, vilket gynnade och beredde vägen för ett missnöjesparti som Jobbik.²⁵

3.2 Jobbiks historia

Jobbik grundades som ett politiskt parti hösten 2003, efter att sedan 1999 ha fungerat som en nationalistisk studentorganisation vid det prestigefyllda universitetet ELTE.²⁶ Jobbik som definierar sig som ett principfast, konservativt, radikalt, patriotiskt och kristet parti med det grundläggande syftet att skydda och värna om ungerska värderingar och intressen²⁷, blev direkt en hemvist för ungerska nationalister. Jobbik valde i sitt första val, till parlamentet 2006 att bilda en allians med två andra nationalistiska partier. Valet blev en besvikelse då endast 2,2 procent röstade på alliansen.²⁸ Men missnöjesprotesterna efter finanskrisen och Gyurcsánys uttalande gav partiet ny livslust. Man lyckades slå mynt av missnöjet och fick med sin nationalistiska och antiglobaliseringspolitik fick 17 procent av rösterna i valet 2010.²⁹

²⁵ Ibid, s.16.

²⁶ Johansson, Jan. Å & Lerulf, Philip, *Extrema Europa: nationalchauvinismens framväxt i Ungern, Nederländerna och Danmark*, Sekel, 2013, s.24.

²⁷ http://www.jobbik.com/short_summary_about_jobbik.

²⁸ Johansson, Jan. Å & Lerulf, Philip, *Extrema Europa: nationalchauvinismens framväxt i Ungern, Nederländerna och Danmark*, Sekel, 2013, s.24, 25.

²⁹ Ibid, s.34.

4 Teori och metod

4.1 Teori

Fascism är ett mycket omtvistat begrepp som saknar en entydig definition och därför är svaret på vad som är fascism olika beroende på vem man frågar. Fascismen har till sin natur varit ett mycket kontroversiellt ämne som det debatterats om i stor utsträckning.³⁰ Vissa skulle beskriva fascismen utifrån sina manér så som spektakulär politik, uniformerade paramilitära rörelser eller det ständiga bruket av symboler. Medan andra skulle definiera den utifrån sin organisatoriska struktur, såsom karismatisk ledare, totalitarism, massrörelse för ungdom. Sådana beskrivningar var vanliga innan kalla kriget men detta har problematiserats, och med kalla krigets slut började man mer definiera fascismen utifrån ideologi.³¹

Den brittiske historikern Roger Griffin som av många anses vara världens främste auktoritet inom studier av fascism³², menade att begreppet fascism blivit försvagat och förlorat sin precision på grund av att det har rått en inflation på det och akademiker givit det skilda betydelser.³³ Han utvecklade istället begreppet generisk fascism som innefattar alla olika varianter av fascism. Han presenterade i sin bok *The Nature of Fascism* en definition som utgör begreppets karaktärsdrag. Han underströk fascismens ideologiska innehåll när han definierade fascism som: ”Fascism är en typ av politisk ideologi vars mytiska kärna i sina olika gestaltningar – är en folklig ultranationalism inriktad på nationens återfödelse”.³⁴ Denna korta men slagkraftiga definition har med stor intensitet debatterats och kritiserats för att den inte täcker in alla aspekter av fascismen men den har samtidigt visat sig hållbar och är allmänt återgiven av till och med hans motståndare.³⁵

Denna definition består av tre centrala delar. Först säger den att generisk fascism

³⁰ Arnstad, Henrik, *Älskade fascism: de svartbruna rörelsernas ideologi och historia*, Norstedts, Stockholm 2013, s.12

³¹ Ibid, s. 39.

³² Ibid, s.20.

³³ Griffin, Roger, *The nature of fascism*, St. Martin's Press, New York, N.Y, 1991 s.4.

³⁴ Ibid, s.26.

³⁵ Arnstad, Henrik, *Älskade fascism: de svartbruna rörelsernas ideologi och historia*, Norstedts, Stockholm 2013, s. 40.

är en politisk ideologi med en mytisk kärna. Det mytiska symboliserar en revolutionerande kamp för att förändra samhället.³⁶ Han menar att även om andra ideologier också på sätt och vis strävar efter pånyttfödelse, är det revolutionära elementet av central betydelse för fascism.³⁷

Nästa centrala del av definitionen är att fascismen vill ha en pånyttfödelse. Pånyttfödelsen behövs eftersom nationen är degenererad och i kris.³⁸ Det är i allmänhet en kombination av sociala ekonomiska, politiska och psykologiska faktorer som orsakats av individualistisk liberalism och den materialistiska socialismen som har skapat detta skadade samhälle.³⁹ Man vill med återfödelsen, skapa en radikalt ny period genom att ta till extrema metoder och angripa och eliminera både inre och yttre fiender som orsakat till förfallet. Griffin menar att fascismen i sin starka och djupa längtan att äntligen övergå från det nuvarande tillståndet till en ny nationell ordning är idealistisk.⁴⁰

Den sista centrala delen inom definitionen är ultranationalismen som Griffin identifierar som: "... nationalism som går utöver och förkastar sådant som är förenligt med liberala institutioner eller upplysningens humanism som ligger som grund för dem."⁴¹ Griffin menar att ultranationalismen innefattar alla medlemmar i nationen som bär på gemensam etik och moral och har en tanke om att folket och historien i nationen är överlägsen andra länders. Denna gemenskap ses som en naturlig ordning som kan förenas av olika saker som den opatriotiska mentaliteten skapad av liberala individualister och socialister gett upphov till. I takt med framväxten av denna mentalitet har bland annat moraliska värderingar försvunnit.⁴²

Griffin menar att det finns teoretiska skillnader i hur fascister resonerat kring att återuppliva nationen. För vissa är återupplivandet associerat med raslig rening, medan det för andra helt enkelt är en fråga om kulturell homogenitet. Men ett grundläggande drag är att man vill ha en ny stark nationell gemenskap byggd på sunda värderingar och traditioner.⁴³ Visionen är att en ny kraftfull nation ska växa ur förstörelsen av det gamla systemet. Man vill ersätta gubbvälde, medelmåttighet och nationell svaghet med ungdom, hjältemod och nationell stolthet. Man vill förvisa anarki och dekadens och skapa ordning och hälsa för att inviga en ny spännande värld istället för en åldrande. Man vill ge makten till folk som är

³⁶ Griffin, Roger, *The nature of fascism*, St. Martin's Press, New York, N.Y., 1991, s.28.

³⁷ Ibid, s.39

³⁸ Ibid, s.33.

³⁹ Ibid, s.40.

⁴⁰ Ibid, s.47.

⁴¹ Ibid, s.37.

⁴² Ibid, s.37.

⁴³ Ibid, s.45.

enastående personer istället för icke-personer.⁴⁴ Den gamla ordningen ska ge vika för en ny era där nationalismen ska segra.⁴⁵ Den grundläggande enheten av en fascistisk regim är att skapa en stark stat som beskyddare av en nationell gemenskap så att deras särpräglade kultur kan blomma igen.⁴⁶

Retoriken för att skapa det nya samhället bygger ofta på bedrifter som tillskrivs de tidigare mer härliga eller friska epoker i landets historia.⁴⁷ Fascismen är emot tecken på nationell svaghet såsom utländsk dominans, demografisk nedgång och ockupationen av förtappat land.⁴⁸ Något som är viktigt i Griffins teori är att både ultranationalism och en vilja att återföda den degenererade nationen ska innefattas för att något ska vara fascism.

Att bygga en hel analys på endast Griffins teori kan tänkas vara en svaghet eftersom det finns många olika teorier av fascism som begrepp. Dock anser jag att Griffin lyckats få med det centrala i ideologin. Hans definition av fascism är även som ovan nämnts både hållbar och ofta återgiven av till och med hans kritiker.

4.2 Metod

Jag har i denna uppsats använt mig av en teoribaserad, tematisk och diskursiv innehållsanalys av Jobbiks valmanifest.

För att besvara min frågeställning har jag gått tillväga genom att hitta kännetecknande uttryck för fascism inom Jobbiks valmanifest som omfattas av Griffins teoretiska perspektiv.

I min bearbetning av Jobbiks valmanifest har jag identifierat fyra olika teman som jag anser är relevanta för min frågeställning och kommer därför göra en tematisk analys. Dessa fyra teman är mina egna kategoriseringar. Jag kommer i varje tematiska avsnitt gå igenom ett kapitel i taget ur valmanifestet och ta uttryck från dessa som faller innanför ramen av Griffins definition av fascism. De fyra teman jag konstruerat är; den genererade nationen orsakad av det inre, den genererade nationen

⁴⁴ Ibid, s.39.

⁴⁵ Ibid, s.44.

⁴⁶ Ibid, s.48.

⁴⁷ Ibid, s.47.

⁴⁸ Ibid, s. 49.

orsakad av det yttre, nationalismen som nyckel till en ljusare framtid och storungerska ambitioner. Slutligen gör jag en analys av varje tema.

Jag använder mig av ett systematiskt sätt att tolka. Jag använder mig av den hermeneutiska cirkeln där en viktig del är att delarna i en text ses i ljuset av helheten och helheten utifrån delarna. Innebörden av en term i en text måste alltså ibland tolkas utifrån det större sammanhanget.⁴⁹ I min studie är detta relevant då man inte kan påstå att enskilda uttryck för att nationen är degenererad är fascistiska om man ser på de i sig självt. Samma sak gäller för ultranationalistiska uttryck. Men ser man på dessa uttryck i ett större perspektiv där det gång på gång är ultranationalismen som är lösningen på landets problem och där man uttrycker att nationen är degenererad och behöver en pånyttfödelse så kan detta anses vara fascistiskt.

Det finns risker med att en sådan här studie blir färgad då man redan har en uppfattning om det man undersöker och ens förståelse av en text kan påverkas av individuella upplevelser, våra samhällsnormer, i vilket sammanhang vi rör oss, vår utbildning, vår kunskap om texten och vårt språk.⁵⁰ Självklart har jag varit medveten om detta när jag skrivit under uppsatsens gång och jag har försökt att vara så självkritisk som möjligt.

⁴⁹ Bergström, Göran & Boréus, Kristina, Textens mening och makt. 2 upplagan. Studentlitteratur, 2005, s.24,25

⁵⁰ Bergström, Göran & Boréus, Kristina, Textens mening och makt. 2 upplagan. Studentlitteratur, 2005, s.25

5 Resultat & analys av Jobbiks valmanifest

Jag har i min undersökning av Jobbiks valmanifest identifierat fyra olika teman som är relevanta för mitt syfte och kommer därför göra en tematisk analys. Jag kommer i varje tematiska avsnitt plocka ut aspekter från de olika kapitel i manifestet som faller innanför ramen av Griffins definition av fascism. I avsnittet ”den degenererade nationen, orsakad av det inre” identifierar jag uttryck för att nationen är skadad och där inhemska grupper skuldbeläggs för detta. I avsnittet ”den degenererade nationen, orsakad av det yttre” identifierar jag uttryck för att nationen är skadad och där yttre grupper skuldbeläggs för detta. I avsnittet ”nationalismen som nyckel till en ljusare framtid” identifierar jag uttryck för att nationalismen kommer leda till en bättre framtid. I avsnittet ”storungerska ambitioner” identifierar jag uttryck för den storungerska drömmen som bygger på principen att man är en nation på 15 miljoner människor.

Den degenererade nationen, orsakad av det inre

Valmanifestet *Radikal förändring för nationellt självbestämmande och social rättvisa* inleds med att presidentkandidaten Krisztina Morvai och partiledaren Gábor Vona skrivit varsitt *förord*. Morvai inleder sitt förord med att påstå att Ungern är ett land i ”kris” och att detta till stor del beror på den dåliga politik som förts i landet sedan regimskiftet 1989. Hon fortsätter med att skriva att landet inte bara har en dåtid utan även en framtid och att den tiden nu är kommen eftersom valet representerar en väldigt efterlängtd tidpunkt då denna förändring äntligen kan ske. De styrande politikerna vill enligt henne få folket att tro att det inte finns några alternativ till dagens politik. Detta menar hon är en ”lögn” och att det nu är dags att ta till åtgärder för att förändra landet. Vona fortsätter på denna linje och börjar sitt förord med att lista saker som Jobbik kommer att sträva efter, där han bland annat tar upp att partiet kommer jobba för att få ett slut på ”brottsligheten i politiken”. Han avslutar sedan förordet med en önskan om att Gud ska hjälpa Jobbik att uppnå sitt slutmål, nämligen Ungerns ”återfödelse”.⁵¹

⁵¹ RADICAL CHANGE for national self-determination and social justice A guide to Jobbik’s parliamentary electoral manifesto, s.1.

I kapitlet *ekonomisk filosofi* skriver Jobbik att det inhemska politiska arbetet varit ”ondsint” och ”korrupt”. Partiet skriver att de senaste tjugo årens politik sänt Ungern i en ”nedåtgående spiral av nationell skuldsättning” och skriver att det i den offentliga sektorn idag inte finns något område som är fri från ”korruption”. Man skriver vidare att en stor del av landets rikedomar efter 1989 har hamnat under kontroll av den ”korrupta politiska elit” som varit vid makten. Slutligen skriver man att denna elit har sålt ut de få nationella företag som fortfarande var lönsamma.⁵²

Inom *jordbruk och landsbygdens förnyelse* riktar partiet kritik mot att styrande politiker efter 1989 tagit in för mycket utländskt kapital. Man skriver att tidigare regeringar med deras politik, som gynnat storföretagen, ”förrått” välfärden på landsbygden. Man är särskilt kritiska till beslutet att privatisera betydande delar av den statliga markegendomen på 1990-talet eftersom detta ledde till att utländska företag köpte ungersk mark till mycket låga priser.⁵³

I kapitlet *energipolitik* vänder sig partiet mot att tidigare styrande politiker privatiserat landets energi. De skriver att den nyliberala modellen misslyckats då hela energisektorn privatiserats utan att man fått se någon förbättring eller prissänkning. Man ger även kritik till den nuvarande regeringen som man anser inte gjort tillräckligt gällande alternativ energiproduktion. Detta visar enligt partiet på det politiska etablissemangets ”oförmåga” att anpassa sig till en förändrande värld.⁵⁴

Jobbik skriver inom *transportpolitik* att det blivit både ”outhärdligt” och ”farligt” att resa i landet. Detta menar man är tidigare regeringars fel då dessa endast sett transportpolitiken i landet som en ekonomisk fråga och inget mer. Privatiseringen inom transportpolitiken har fått dåliga konsekvenser och Jobbik som anser att transportpolitiken är viktig för det nationella välmåendet ser därför ytterligare privatiseringar som oacceptabla. Vidare ser man det som en av sina viktigaste principer när det gäller transportsektorn att få bort ”korruptionen” hos nationellt ägda företag som sysslar med transport.⁵⁵

Partiet lägger i kapitlet *familjepolitik och befolkningsfrågor* skulden för landets befolkningsminskning på tidigare politiker. Man menar att den ”destruktiva politiken” som

⁵² Ibid, s.2-4.

⁵³ Ibid, s.5,6.

⁵⁴ Ibid, s.7.

⁵⁵ Ibid, s.7,8.

etablissemangent stått för varit en bidragande orsak till att landets befolkningsantal idag nått en ”krisnivå”. Jobbik skriver att detta också lett till att Ungern ligger i ”bottenträsket” när det gäller befolkningens förväntade livslängd jämfört med övriga europeiska länder och menar att orsaken till detta går att finna i samhällets allmänt ”dåliga hälsotillstånd” och befolkningens ”ohälsosamma livsstil”. Jobbiks mål är att vända folkminskningen med hjälp av en sammanhängande familj- och socialpolitik så att nationen istället växer. För att nå detta mål måste man bland annat ”skydda familjeinstitutionen” från liberalisterna vars mål är att jämställa familjen med alla tänkbara ”alternativa boendeformer” eller ”avvikande livsstilar”.⁵⁶

När det talas om *välståndspolitik* skriver partiet att ett av deras viktigaste mål är att lösa ”bristerna i politiken” gällande förmåner för arbetslösa och att man ska sträva efter att garantera arbetstillfällena snarare än tillgång till bidrag. Man skriver vidare att det är regeringens fel att ”hyreshusen i landet är i dåligt skick” eftersom de nuvarande riksdagspartierna systematiskt ”ignorerat ödet” för de som bor i hyreshus.⁵⁷

Jobbik vänder sig i *sysselsättningspolitik* mot styrande politikernas beslut att privatisera industrier eftersom detta fått som konsekvens att över ”en miljon arbetsplatser försvunnit”. Man fortsätter att kritisera styrande politiker när man skriver att dagens lärlingsprogram är synonymt med ”slöseri” och ”missbruk” och att partiet därmed kommer att reformera det.⁵⁸

I kapitlet ”*Gypsy Issues*” skriver man att ”samexistensen mellan ungrare och romer är ett av de största problemen i det ungerska samhället”. Partiet riktar även här kritik mot tidigare regeringar och skriver att stora delar av det romska folket förlorade sina jobb efter regimskiftet 1989 och att de därefter var oförmögna och i många fall ”ovilliga att anpassa sig” till den nya verkligheten. Detta ledde bland romerna till ”massarbetslöshet” och låg utbildningsnivå. De senaste decennierna har situationen förvärrats till ”bedrövliga nivåer” och idag vill romerna enligt Jobbik varken jobba, gå i skolan eller bli integrerade i samhället utan önskar bara att samhället underhåller de genom statliga förmåner. Detta menar partiet är en tidsinställd ”bomb” som hotar att utlösa ”inbördeskrig” i Ungern. För att komma till rätta med ”*zigenarproblemen*” och få romerna att jobba, gå i skolan och lyda lagen måste få ett slut på den ”romska kriminaliteten” som man identifierar som det största problemet i den romska

⁵⁶ Ibid, s.9.

⁵⁷ Ibid, s.10.

⁵⁸ Ibid, s.10,11.

befolkningen. För att göra detta måste man bland annat stärka den befintliga polisen men även grunda ett särskilt ”gendarmeri” som betecknar en militärt organiserad poliskår. Den ska vara i linje med landets lämpliga historiska tradition och ska ha som uppgift att återupprätta lag och ordning och den allmänna säkerheten.⁵⁹

I kapitlet *idrottspolitik* skriver partiet att idrotten i landet sedan regimskiftet blivit bortprioriterad och ”behandlad som skräp”. Man anser att tidigare regeringar aldrig har brytt sig om idrotten och menar att detta märks i att man aldrig finansierat den. Det har enligt Jobbik blivit en lyx att idrotta då många idrottsarenor försvunnit och anläggningar privatiserats.⁶⁰

Partiets syn på *utbildningspolitik* karaktäriseras av att ungdomar som är klara med sin utbildning står inför en ”dyster framtid” med mycket få möjligheter eftersom deras kunskaper inte håller för arbetsmarknaden. Ett stort problem är att deras tid i skolan inte gett dem förtrogheter med deras nationella arv. Detta har enligt Jobbik resulterat i att många ungdomar lämnat Ungern. Denna utveckling skyller man på liberalisterna. Man menar att det traditionella synsättet som lagt grunden för ungersk utbildningspolitik har ”förstörts” av den liberala utbildningspolitiken som rått de senaste 20 åren att man måste bort från denna politik för få till en förbättring.⁶¹

Inom *kulturfrågor och mediapolitik* skriver man att det råder en form av ”liberal diktatur” i Ungern som ”förstört” det nationella medvetandet genom att hindra människor från att känna och uppskatta deras arv, kultur och traditioner. Detta har skapat ett känslomässigt och fysiskt ”skadat” samhälle och man ser det som sin plikt och viktigaste uppgift att störta det ”ohälsosamma liberala kulturdiktatorskapet” som enligt partiet under allt för lång tid har präglat landet.⁶²

I kapitlet *ungrare utanför landets gränser* skriver Jobbik att tidigare politiker sett ungrare utanför gränserna som en ekonomisk ”börda”.⁶³

⁵⁹ Ibid, s.11,12.

⁶⁰ Ibid, s.12,13.

⁶¹ Ibid, s.13,14.

⁶² Ibid, s.14,15.

⁶³ Ibid, s.15,16.

Gällande *religionspolitik* skriver partiet att man kommer att omförhandla religiös finansiering och att reglerna för registreringen av nya religiösa organ och sekter kommer att omprövas. Idag är religiös övertygelse och inrättandet av nya religiösa organ i Ungern ett sätt att tjäna pengar enligt partiet, och därför har man som avsikt att både strama åt processen för registrering av nya religiösa sekter och att undersöka deras verksamhet. Partiet skriver vidare att man, för att återvända äktenskapet som institution till sin rätta unika status, kommer jobba för en ”upplösning av det rättsliga erkännandet av civila partnerskap”.⁶⁴

Inom *ungdomspolitik* tar man precis som i kapitlet om utbildningspolitiken upp problemet att unga lämnar landet. Man skriver att sociala ”orättvisor” och ”hopplöshet” gör att ungdomar lämnar landet i massor och därför har ett av landets största problem blivit att befolkningen krymper. Man skriver vidare att dagens ungdomspolitik som går ut på att ge ungdomarna lån och bidrag fungerar inte.⁶⁵

Man talar i *Rätts- och kriminalpolitik* om brottsligheten i landet i termer av ”kris”. Brottsligheten är enligt partiet det näst största problemet i landet idag. Ett nätverk av politiska brott, romsk brottslighet och ekonomisk brottslighet har ”terroriserat” det ungerska folket och Jobbiks mål är att fria medborgarna från detta. För att lyckas med detta vill partiet införa krafttag inom kriminalpolitiken med strängare straff och hårdare disciplin på landets fängelser. Man skriver att ungerska fängelser idag mer liknar spa-center än fängelser och att detta beror på den liberala politik som hittills förts i landet. Jobbik menar vidare att det politiska yrket, på grund av att politiker de senaste årtiondena begått brott och varit ”korrumperade”, är ”totalförstört”. Det har gått så långt att ordet politiker blivit synonymt med ordet ”skurk”. Politiker i landet har stått över lagen och har infört särskilda lagar och sekretessregel som gjort att de kunnat dölja sina ”missgärningar”. Partiets mål är att skapa ordning i landets ledning som har varit ”genomruttet”. Man vill få bort ”korrruptionen” som ”terroriserat” landet och ställa de politiker som begått brott inför rätta. Man ger sig explicit på partierna MSZP och Fidesz vars brott man menar inte kan fortsätta vara obesvarade längre.⁶⁶

Gällande *nationell säkerhetspolitik* skriver man att landets nationella säkerhetsmyndighet har blivit ett instrument för politiska intressen snarare än landets. Man menar att

⁶⁴ Ibid, s.16,17.

⁶⁵ Ibid, s.17.

⁶⁶ Ibid, s.17,-19.

underrättelsetjänsten NBH, som är av de mest ”skamliga” enheterna i den ungerska demokratin är helt bortom reparation och kräver en ”fullständig upplösning”. Man kommer skapa en ny modern och effektiv underrättelsetjänst som verkligen fungerar till förmån för den nationella säkerheten, och kommer för att skapa ett klimat av social rättvisa se till att myndigheten dels utreder de privatiseringar som åstadkommit en ”enorm skada” på landet de senaste tjugo åren och sedan åttalar de ansvariga.⁶⁷

Man vill inom *försvarspolitik* satsa på försvaret i landet eftersom det ”glömts bort” de senaste tjugo åren. Partiet antyder att de senaste tjugo årens ”förödelse” inte missat detta område heller. Landets förmåga att försvara sig har ”ödelagts” och Jobbik kommer att återupprätta förmågan att försvara landet.⁶⁸

Återigen omnämns den institutionella brottsligheten inom kapitlet *Europeiska Unionen*, där det påpekas att landets ekonomiska stöd som man får från olika EU institutioner går förlorad på grund av den ”politiska korrruptionen”.⁶⁹

I kapitlet *mänskliga rättigheter och rättstaten* skriver man att den ”sorliga” och ”olyckliga” sanningen är att Ungern inte längre är en rättsstat. Denna utveckling skyller man på socialister och liberalister som man menar i många år har använt lagen och säkerhetsapparaten i landet för ”tysta ner” människor med andra åsikter, politiska motståndare och folk som känt behovet att yttra sin trohet till nationen.⁷⁰

Analys

Det är påtagligt, i kapitel efter kapitel, att partiet ser på landet som ”degenererat”. Landet som skadat genomsyrar partiets manifest och man menar att landet är så pass förstört att partiets slutmål är att nationen ska återfödas. Man har en bild av att landet varit skadat sedan regimskiftet. Man ger sig speciellt på politikerna som styr landets sedan 1989 som man likställer med liberalister och menar är brottslingar och lögnare och har fört en destruktiv, ondsint och korrupt politik. De har med sin brottslighet, sina privatiseringar och sin

⁶⁷ Ibid, s.19.

⁶⁸ Ibid, s.19,20.

⁶⁹ Ibid, s.21.

⁷⁰ Ibid, s.24.

utförsäljning av nationella företag förrått landet. Man menar att landets ledning är genomruttet och att det politiska yrket är totalförstört och att ordet politiker idag är synonymt med skurk. Man har även en bild av att de styrande personerna är svaga vilket märks när man skriver att det politiska etablissemanget varit oförmögna att anpassa sig till en förändrad värld.

Partiet kan ses som ”idealistiskt” då man skriver att landet inte bara har en dåtid utan en framtid och att den tiden nu äntligen är kommen. Idealistiska drag kan även utläsas då Jobbik skriver att parlamentsvalet representerar en väldigt efterlängtd tidpunkt då en förändring äntligen kan ske. Partiets revolutionaritet genomsyrar det politiska synsättet och det tydliggörs när Jobbik skriver att de kräver en fullständig upplösning av landets underrättelsetjänst NBH. Det blir kanske som tydligast då manifestet har döpts till *Radical Change*. Det radikala synsättet präglar även rättsväsendet och synen på brott och straff, då man vill skapa ett gendarmerie för att återupprätta lag och ordning i landet och att man vill införa krafttag med strängare straff och hårdare disciplin på landets fängelser.

Den demografiska nedgången är kännetecknande för hur nationen har degenererats inifrån. Oron över detta är betydande då partiet skriver att landets befolkningsantal idag nått en krisnivå och att partiet ska anpassa sin politik för att nå sitt främsta mål, nämligen att vända folkminskningen så att nationen istället växer.

Man märker av fascismens grundläggande drag i att nationen inte bara är skadat på ett område utan på alla nivåer. Det ekonomiska systemet och utbildningsväsendet är på bristningsgränsen, likaså det kulturella medvetandet. Landets rikedomar är stulna och har hamnat i en nedåtgående spiral av nationell skuldsättning. Välfärden på landsbygden har blivit förrådd. Transportsektorn är så skadad i landet att det blivit outhärdligt och farligt att resa i landet. Folk är svaga och sjuka och hälsotillståndet i landet är så dåligt att befolkningen minskat till en krisnivå. Det råder en massarbetslöshet i landet då det försvunnit en miljon jobb. Dagens lärlingsprogram är så dåligt att det är synonymt med slöseri och missbruk. Det liberala kulturdiktatorskapet har skapat ett känslomässigt och fysiskt skadat land där det nationella medvetandet är förstört då människor hindrats från att känna och uppskatta deras arv, kultur och traditioner. Brottsligheten har nått en krisnivå och terroriserar landet. Landet är inte längre en rättsstat. Människor har hindrats från att yttra sin trohet till nationen och landets förmåga att försvara sig är ödelagt.

Jobbik är mycket aggressiva mot landets romer som man skyller mycket av landets förstörelse på. Man märker av denna aggressivitet när man säger att samexistensen mellan ungrare och romer är ett av de största problemen i det ungerska samhället. Jobbiks bild av romerna är att de är parasiter som lever på samhället. I Jobbiks ögon är det till stor del

romernas fel att landet har en stigande arbetslöshet då de endast är ute efter att ta del av landets välfärd utan att jobba eller ens försöka integreras i samhälle. Man identifierar den romska kriminaliteten som det största problemet hos den romska befolkningen. Man vill skydda den ungerska nationen mot hotet från romerna och menar att dagens utveckling är en tidsinställd bomb som hotar att utlösa inbördeskrig i landet. Att romerna inte inkluderas i nationen och inte ses som ungrare märks då man menar att romerna av staten blivit behandlade annorlunda än den egna befolkningen. Även homosexuella och andra religioner än kristendomen utgör ett hot enligt Jobbik. Detta blir tydligt då man kommer jobba för en upplösning av det rättsliga erkännandet av civila partnerskap och kommer skydda familjeinstitutionen från alternativa boendeformer och avvikande livsstilar samt ompröva reglerna för registrering av nya religiösa organ och sekter.

Jobbik lyfter här fram drivor med problem i landet som vanligt folk kan känna igen sig i. Mycket av det partiet uttrycker här är i sig inte fascistiskt utifrån Griffins teori om fascism. Däremot kan det mycket väl anses vara fascistiskt om man tar ut dessa meningar och sätter in det i ett större sammanhang där Jobbik vill ha en återfödelse på grund av krisen och dekadensen som vissa syndabockar i samhället åstadkommit. Denna lista över sociala problem blir fascistiska då deras retorik går ut på en berättelse om Ungern som ett totalförstört land.

Den degenererade nationen, orsakad av det yttre

Misstron mot globaliseringen och kapitalismen löper som en röd tråd genom hela manifestet. Detta syns inte minst i kapitlet om Jobbiks *ekonomiska filosofi* där man motsätter sig utländskt kapital och skyller mycket av problemen i landets ekonomi på just detta. Man skriver att den globala ekonomin, baserad på fri rörlighet för multinationellt kapital, har ”brutit samman”. Man menar att multinationella företags ankomst i landet har gjort att lokala företag blivit ”offer” för en ”dramatisk nergång” eftersom kommunala bidrag och upphandlingar uteslutande går till multinationella företag. I vissa fall har till och med hela industribranscher upphört. De utländska företagen har kommit till Ungern i syfte att ”utnyttja” den billiga arbetskraften. Dessa företag har haft andra skattekostnader, möjligheter och förhållanden vilket har gjort att de inhemska lokala företagen hamnat i ”orättvisa” konkurrenssituationer där oräkneliga företag gått i ”konkurs” som följd. Finansiella och offentliga tjänstesektorer har fallit i utländska händer som valt att lägga ner ungerska

produktionsanläggningar och valt att översvämma Ungern med egna produkter.⁷¹

I landets *jordbruk och landsbygdens förnyelse* är man kritiska mot privatiseringen av åkermark som gjorde att utländska medborgare kunde införskaffa mark. Partiet vill genom lagstiftning ska ”förhindra” utländska medborgare att erhålla äganderätt till jordbruket. Man sågar i ett underkapitel som heter *du är vad du äter* importen av utländsk mat som man menar har varit billig och massproducerande med ”dålig kvalitet”. Slutligen är man kritiska till EU och vill se över landets anslutningsfördrag som man menar är dålig för Ungern. Detta kommer man göra ”även om det skulle riskera ett fortsatt medlemskap i EU”.⁷²

Man är i kapitlet om landets *miljöpolitik* särskilt kritiska till att utländska intressegrupper tagit kontroll över landets sötvattentillgångar. Man skriver även att landets flodvatten redan är ”förgiftat” och ”förorenat” när det kommer in i landet.⁷³

Jobbik vänder sig i *energipolitik* mot att energin hamnat i utländska händer. Man skriver att gasbutiker och olje- raffinaderier har hamnat i utländska händer med försäkran om vinster och förbättringar. Dessa vinster och förbättringar har uteblivit och landet har istället bara blivit mer energiberoende. Jobbik är här även kritiska till EU och vill ”ompröva Ungerns tidigare löften” om miljömål till EU och kommer endast att acceptera rationella och realistiska mål för: minskad konsumtion, ökad utveckling av förnyelsebar energi, minskade växthusgasutsläpp och en proportionerlig ökning av användandet av biobränslen.⁷⁴

När det talas om *välfärdspolitik* menar Jobbik att tiotusentals ungerska familjer hamnat ”offer” för utländska banker och byggföretag på grund av att dessa tagit lån i valutor som schweiziska frank, euron och yen.⁷⁵

Jobbik ger i kapitlet om *sysselsättningspolitik* en svidande kritik mot EU som partiet anser fått för stort inflytande över den nationella politiken och man motsätter sig de EU-direktiv som

⁷¹ Ibid, s.2-4.

⁷² Ibid, s.5,6.

⁷³ Ibid, s.6,7.

⁷⁴ Ibid, s.7.

⁷⁵ Ibid, s.10.

underlättar uteslutandet av fackföreningar, från avtal som upprättats med multinationella företag.⁷⁶

Jobbik riktar inom *Europeiska Unionen* kritik mot att EU ”inte håller sitt löfte” angående att hjälpa nationella minoriteter. Partiet menar att EU gör mycket för vissa minoriteter men i princip ”inget för den ungerska minoriteten”. Partiet menar vidare att EU institutionerna är ”odemokratiska” och att det ekonomiska stödet som Ungern får är ”felkonstruerat” då merparten av pengarna hamnar hos stora multinationella företag. Slutligen förkastar partiet Lissabonfördraget som man är rädd för ska leda till ett ”Europas förenta stater.”⁷⁷

Jobbik yttrar i *försvarspolitik* ett missnöje mot Natomedlemskapet då partiet menar att detta till stor del handlat om teknisk utveckling och fredsbevarande insatser vilket har skett på bekostnad av det nationella försvaret.⁷⁸

Analys

Även här kan man tydligt se partiets bild av att nationen är degenererad. Här läggs skulden för den degenererande nationen på utländska aktörer. Man pratar om ungerska familjer som att de är offer för utländska banker och företag. Det är globaliseringen som med dess konsekvenser har skadat landet och dess sanna invånare. Partiet har en bild av att nationen har tagits över av den globala kapitalismen och marknadsekonomin som lett fram till de dåliga ekonomiska och sociala förhållanden som idag råder i Ungern. Globaliseringsprocessen har fört med sig utländskt kapital och multinationella företag som enligt partiet utnyttjar Ungern för ekonomisk vinning genom att plundra landet på sina resurser och rikedomar samt genom att utnyttja den billiga arbetskraften. De utländska företagen har enligt Jobbik fört med sig en orättvis konkurrenssituation som missgynnar de ungerska företagen. Partiet menar att kommunala bidrag och upphandlingar uteslutande går till de utländska företagen. Detta har, enligt Jobbik, resulterat i att massor med lokala företag gått i konkurs och att hela ungerska industribranscher upphört. Man skyller den dåliga kvalitén på olika produkter i landet på att finansiella och offentliga tjänstesektorer har fallit i utländska händer. Dessa har enligt Jobbik valt att lägga ner ungerska produktionsanläggningar för att istället översvämma Ungern med

⁷⁶ Ibid, s.10,11.

⁷⁷ Ibid, s.21.

⁷⁸ Ibid, s.19,20.

egna produkter. Partiet tar här som exempel upp den dåliga kvalitén på utländsk mat som man menar varit billig och massproducerad. Som lösning på detta problem vill partiet ha ett tak där utländska ägare max ska stå för 20 procent av matförsäljningen i landet. Vidare skyller man föroreningen av landets flodvatten på utlandet då man menar att landets flodvatten redan är smutsigt och förgiftat när det kommer in från andra länder.

Jobbik har en stark misstro mot medlemskap i internationella organisationer och är mycket kritiska till EU. Man är rädda för att medlemskapet i EU, speciellt i och med Lissabonfördraget, ska leda till ett Europas förenta stater som kommer urholka Ungerns suveränitet. Partiets bild av EU är att det vill kolonisera landet, styra det, undertrycka dess kulturarv, och utnyttja de billiga ungerska marknaderna. Man menar att EU underlättar för utländska företag och banker att pumpa pengar ur Ungern. Ungerns anslutningsfördrag och löften till EU anser man är dåliga för landet och man kommer se över dem även om det skulle riskera ett fortsatt medlemskap i EU. Man motsätter sig olika EU direktiv som man menar är dåliga för landet och vill att dessa ska hamna under kritisk granskning. Man är även kritiska till hur det ekonomiska bidragsgivandet är uppbyggt eftersom pengarna som landet borde få från EU istället till att den största delen går till multinationella företag. Vidare är kritiska till att den ungerska frågan, orättvisan efter Trianonfördraget, inte tas upp tillräckligt i EU och att man inte gjort tillräckligt för ungrare utanför Ungern. Slutligen yttrar man även ett missnöje mot Natomedlemskapet då detta till stor del handlat om teknisk utveckling och fredsbevarande insatser vilket har skett på bekostnad av det nationella försvaret.

Ser man de ovan nämnda sociala problemen som isolerade fenomen kan de tyckas verka rimliga och inte nödvändigtvis fascistiska, men för att återkoppla till den hermeneutiska cirkeln bör vi se till en större helhet. Att stödet för Jobbik har vuxit skulle kunna förklaras av att den inhemska befolkningen känner igen dessa problem. Om man däremot ser det ur ett större perspektiv där partiets retorik går ut på att framföra en bild av att landet är totalförstört och är i behov av radikal förändring som uppnås genom återfödelse, kan det uppfattas vara fascistiskt.

Nationalismen nyckeln till en ljusare framtid

I *förordet* skriver Morvai att manifestet representerar, en utav det ungerska folket, mycket efterlängtd färdplan mot hopp och "nationell enighet". Det står för en väg bort från dagens uppdelning och istället mot värderingar som kan "ena de välmenande människorna i den

ungerska nationen". Hon betonar att manifestet författats av experter vars "hjärtan och sinnen är på rätt plats". Vona skriver att partiet kommer sträva efter en stat som stöder nationella producenter och företag. Partiet kommer även sträva efter en media, kultur och utbildningspolitik som "tjänar nationella intressen och värderingar". Vidare skriver han att man kortfattat strävar efter återvändandet av nationellt självbestämmande eller med ett ord: en bättre framtid⁷⁹

Jobbik anser i partiets *ekonomiska filosofi* att det bästa alternativet för att vända på den dåliga situationen i landet är en eko-social nationell ekonomi som ska "tjäna den ungerska befolkningens intressen". Man vill här ha en stat som "främjar nationella aktörer" där den ekonomiska politiken går ut på att "försvara den ungerska industrin", alltså ungerska bönder, ungerska råvaror, ungerska företag och ungerska marknader. Staten ska även "skydda nationella tillgångar" såsom mark, vatten, naturgas och skog. Det som har privatiserats ska åter "förstatligas". Man kommer starta rörelsen "*Köp ungerskt*" som går ut på att inhemska företag ska kunna ha prefixet *ungersk* innan deras namn.⁸⁰

När det talas om *jordbruk och landsbygdens förnyelse* skriver Jobbik att man vill "försvara den nationella livsmedelsmarknaden" genom att införa hårdare regler mot utländska företag. Bland annat vill man att utländska företag max ska stå för tjugo procent av försäljningen av matvaror i landet. Man kommer även jobba för bevarandet av mark och vatten tillgångar i "nationella händer" och kommer "förbjuda utländska medborgare" att äga jordbruksmark. Slutligen skriver partiet att man kommer se över landets anslutningsfördrag till EU "även om det skulle riskera fortsatt medlemskap i EU"⁸¹

I kapitlet *miljö* skriver Jobbik att man kommer skydda landets vattenresurser, som man ser som en "nationell skatt", genom ny lagstiftning. Man kommer även se till att vattenverk som har privatiserats återlämnas till "statligt ägande".⁸²

När det talas om landets *energi* skriver Jobbik att partiets lösning på landets energiproblem är att energisektorn ska bli "nationellt ägd".⁸³

⁷⁹ Ibid, s.1.

⁸⁰ Ibid, s.2-4.

⁸¹ Ibid, s.5,6.

⁸² Ibid, s.6,7.

⁸³ Ibid, s.7.

Jobbik vill inom *familjepolitik* ge skattemässiga fördelar till stora familjer för att på så sätt främja folk att föda många barn.⁸⁴

I kapitlet *utbildning* skriver Jobbik att en av anledningarna till att ungdomar står inför en ”dyster framtid” är att deras tid i skolan inte gett de förtroenheter med deras ”nationella arv”. Jobbik vill lösa detta problem genom att se till att ungdomar lämnar skolan med relevant och konkurrenskraftig kunskap, samtidigt som de ska vara besatta av en ”obotlig kärlek till sin nation”. Jobbiks grundläggande princip är här en kunskaps- och värde centrerad undervisning baserad på ”ärevördiga ungerska traditioner”, och man kommer upprätta en läroplan där det ges mer utrymme till ”ungersk historia och kultur”. Man vill i ämnen som Ungerska, historia och musik lägga mycket större vikt på det ”ungerska arvet”.⁸⁵

Partiet anser i *kultur och och mediapolitik* att det nationella medvetandet har ”förstörts” genom att människor ”hindrats” från att känna och ”uppskatta deras arv, kultur och traditioner”. Partiet vill skapa ett kulturliv som slutgiltigt tillåter ”nationella värden” och där det ”ungerska samhällets värderingar” beaktas. Man vill konstitutionellt ”skydda och värna om gamla nationella symboler och flaggor” som till exempel den heliga kronan och Turul fågeln som man menar varit ”offer för attacker”. Man ser det som en viktig uppgift att ta bort de statyer som härstammar från negativa perioder i historien och sluta namnge offentliga platser efter personer från samma period. För att folk ska få en korrekt förståelse av Ungerns förhistoria kommer man skapa ett institut för ”ungersk förhistoria”. Man kommer även genom statliga initiativ främja skapandet av filmer som lyfter fram ”Ungerns historiska framgångar”. Slutligen vill man utforma en ny public service som tydligare bidrar till att utveckla en ”nationell identitet”.⁸⁶

Jobbik problematiserar i kapitlet *ungdomspolitik* att ungdomar lämnar landet och att landets befolkning därmed ”krymper”. Partiet kommer se till att ungdomarna får det de är i behov av, nämligen framtidsutsikter och möjligheter så de kan uppnå en tillfredställelse i hemlandet.

⁸⁴ Ibid, s.9.

⁸⁵ Ibid, s.13,14.

⁸⁶ Ibid, s.14,15.

Man skriver att det är viktigt för landets välstånd att man får fram en generation som känner ett ”starkt band mellan sig själva och sin nationella identitet och sitt kulturarv”.⁸⁷

När det talas om *rätts- och kriminalpolitik* skriver partiet att man vill starta upp ett ”gendarmeri” som är i linje med ”Ungerns egna lämpliga historiska traditioner”.⁸⁸

I kapitlet *utrikespolitik* skriver partiet att man vill ha närmare samarbeten med de nationer som är ”relaterade till Ungern genom kulturen eller härstamning”.⁸⁹

I kapitlet *Europeiska Unionen* skriver Jobbik att partiets främsta mål i EU är att uppnå ”ungerska intressen utan kompromisser”.⁹⁰

När det gäller *Mänskliga rättigheter och rättsstaten* problematiserar partiet att människor som velat ”yttra sin trohet till nationen” har ”tystats ner”. Vidare skriver man att medborgarna i landet inte bara har rättigheter utan även skyldigheter och att ”en av de viktigaste skyldigheterna för medborgarna är att uppfylla sin plikt när det gäller att försvara nationen”.⁹¹

I kapitlet *försvarspolitik* skriver Jobbik att man kommer skapa ett ”ungerskt garde” som har i syfte att ”stärka nationellt självförsvar” och upprätthålla lag och ordning. Man skriver vidare att det är viktigt att soldater, för att de ska utföra sitt jobb på ett bra sätt, är ”patriotiska” och har en stark ”nationell känsla”.⁹²

Analys

Ultranationalismen är hos Jobbik mycket tydlig då det på område efter område i manifestet är nationalismen som ska leda till en bättre framtid. Jobbik ser sig själva som nationens frälsare och ska med sin ultranationalistiska politik förändra landet. Det är nationella lösningar som är svaret på nästan alla problem. Man ska ge ungrarna en bättre framtid med ett återinförande av nationell självbestämmande och där det nationella välståndet återvinns. Man skriver att

⁸⁷ Ibid, s.17.

⁸⁸ Ibid, s.17-19.

⁸⁹ Ibid, s.20,21.

⁹⁰ Ibid, s.21.

⁹¹ Ibid, s.24.

⁹² Ibid, s.19,20.

manifestet är till för att skapa nationell enighet och har skrivits av personer som har både hjärta och sinne på rätt plats, alltså hos nationen Ungern.

När det gäller ekonomin är det en eko-social nationell ekonomi som ska lösa landets problem genom att tjäna den ungerska befolkningens intresse. Man strävar efter ett oberoende av utlandet och ska jobba för en ökad nationalisering av industrier. Man kommer försvara ungerska bönder, företag, råvaror och marknader, jobba för att bevara mark, skog och vattentillgångar i nationella händer och se till att energisektorn och vattenverk återgår till statligt ägande. Just landets vattenresurser ser man på som en nationell skatt och kommer skydda genom en ny lagstiftning. De nationalistiska ambitionerna är tydliga, inte minst då partiet vill förbjuda utländska medborgare att äga jordbruksmark i Ungern och införa ett tak för försäljning av utländsk mat.

Man visar genom manifestet att man kommer vara en stark stat och föra en revolutionerande kamp för att skydda den nationella gemenskapen så att den ungerska kulturen ska blomma igen. Man visar att man värdesätter moraliska värderingar och traditioner då man vill skapa ett kulturliv som ger nationella värden en betydande roll, som framhäver nationella symboler och där det ungerska samhällets värderingar ska beaktas. Detta är även tydligt i skolpolitiken där man vill lägga större vikt på det ungerska arvet i olika ämnen, basera skolan på så kallade ärevördiga ungerska traditioner ge mer utrymme till ungersk historia och kultur i läroplanen.

Ultranationalismen är kanske som tydligast i den romantiska formuleringen att det är viktigt att den ungerska befolkningen ska vara besatta av en obotlig kärlek till sin nation. Man vill att folk ska känna ett starkt band mellan sig själva och sin nationella identitet samt sin kulturarv och menar att en av de viktigaste skyldigheterna folket har är att försvara nationen. Man kommer återupprätta förmågan att försvara nationen genom att bland annat se till att befolkningen känner en stark patriotism och nationell känsla. Ultranationalismen är även tydlig då man genom olika medel kommer lyfta fram härliga och framgångsrika epoker i Ungerns historia.

Man kommer även skapa ett gendarmeri som är i linje med Ungerns historiska traditioner. Man anser även att det är viktigt att ha ett närmare samarbete med nationer som är relaterade till Ungern genom kulturen eller härstamning och vill inom EU uppnå ungerska intressen utan kompromisser. Slutligen kommer man se över landets anslutningsfördrag till EU även om det skulle riskera ett fortsatt medlemskap i EU.

Storungerska ambitioner

Partiet vill i sin *ekonomiska filosofi* inkludera ”hela karpatbäckenet” (Ungerskbefolkade områden) och betraktar därmed ”ungerskbefolkade områden” bortom gränserna som en del av den ungerska ekonomiska zonen.⁹³

Jobbik vill i sin *idrottspolitik* ”utveckla relationen mellan ungrare utanför landets gränser och ungrare i moderlandet” och kommer därför grunda ett ”ungdoms-OS i Karpaterbäckenet”.⁹⁴

I kapitlet om partiets *utbildningspolitik* skriver Jobbik att man kommer främja samarbete mellan ungerska utbildningsanstalter ”både inom och utanför Ungerns gränser”.⁹⁵

Jobbik skriver i *kultur och mediapolitik* att man kommer stötta fortsatt oberoende för Duna Tv eftersom denna kanal fyller en ”viktig strategisk roll för ungrarna utanför landets gränser” och man kommer uppmana ”mer rapportering om just ungrare utanför gränserna”.⁹⁶

När Jobbik talar om *ungrare utanför landets gränser* skriver man att partiets politiska vy inte definieras av landets geografiska gränser utan av ”nationens gränser”. Vidare skriver man att en av partiets grundläggande principer är att tänka i termer av en nation på ”15 miljoner själar” och man vill att ”landets territoriella gränser rättas till och återställs till dess historiska krav”. Man kommer även ”bevilja medborgarskap till varje ungrare”, både i karpatbäckenet men även runt om i världen. Man vill se en ”kulturell och ekonomisk återförening av den ungerska nationen” och vill genom ökat regionalt samarbete verka för att de ”ungerska samhällena som ligger utanför gränserna åter införlivas och blir en del av det ungerska samhällslivet”. Man skriver att det viktigaste av allt är att den svåra situationen för den ungerska nationen – ”den ungerska frågan äntligen ska bli vida känd och diskuterad både i EU och på den internationella arenan”. Partiet skriver att det är ”skyldighet att förbättra situationen för ungrare utanför gränserna” och vill därför att ”Ungern ska erbjuda dessa ungrare en rättslig plattform i internationella rättsinstanser när deras rättigheter kränks”. Partiet kommer se till att ”underhålla och skydda ungerska kulturinstitutioner, museer och

⁹³ Ibid, s.2-4.

⁹⁴ Ibid, s.12,13.

⁹⁵ Ibid, s.13,14.

⁹⁶ Ibid, s.14,15.

historiskt viktiga monument som ligger utanför dagens Ungern”. Man kommer vidare ”uppmuntra företag att investera i projekt som skapar arbetsmöjligheter för ungrare utanför landet”.⁹⁷

Partiet kommer i sin *utrikespolitik* att jobba för att ”ungrare utanför landets gränser ska återinföras i det nationella organet”. Man skriver vidare att partiets viktigaste uppgift är en ”återförening av en ungersk nation” som orättvist slets sönder efter första världskriget. Partiets mest ”fundamentala moraliska skyldighet är att företräda och försvara rättigheter för ungerska samhällen utanför Ungern”. Partiet kommer sträva efter att ”ungrarna runt om karpattbäckenet ska få territoriellt, ekonomiskt och kulturellt självbestämmande” och kommer med varje politiskt instrument till förfogande se till att detta blir verklighet. Man vill garantera varje ungrare ”ungerskt medborgarskap” och därmed ”göra deras röster hörda i frågor som tillhör det nationella intresset”. Partiet anser att det är viktigt att välkomna tillbaka de amerikanska ungrarna som ”bevarat sin medvetenhet om sitt nationella ursprung tillbaka till det ungerska offentliga livet”. Slutligen vill man ha ett närmare samarbete med centraleuropeiska länder under förutsättningen att ”rättigheterna för den ungerska minoriteten i dessa länder blir lösta”.⁹⁸

I kapitlet *Europeiska Unionen* skriver partiet att man genom EUs redan etablerade regionalpolitik vill uppnå ”ekonomisk och kulturell nationell enighet mellan Ungern och ungrare utanför gränserna”. Man riktar kritik mot att EU inte gör något för att hjälpa den ungerska minoriteten och skriver att man kommer ”väcka den ungerska frågan” inom EU så att det blir en fråga som dagligen diskuteras. Partiet kommer i EU jobba för att åstadkomma ”autonomi för ungrare i grannländerna”. Jobbik kommer även arbeta för att ”avskaffa Benesdekretet” som är en samling kungörelser som den tjeckoslovakiske premiärministern utfärdade under andra världskriget och som gjorde det möjligt att frånta etniska ungrare dess egendom.⁹⁹

När det gäller *mänskliga rättigheter och rättsstaten* skriver partiet att strävan efter medborgerliga och politiska rättigheter både bland ungrarna i moderlandet men även för ungrarna i hela karpattbäckenet blivit en av de viktigaste delarna för att säkerställa den

⁹⁷ Ibid, s.15,16.

⁹⁸ Ibid, s.20,21.

⁹⁹ Ibid, s.21.

fortsatta ”överlevnaden för ungerska samhällen”. Slutligen skriver man att man kommer skapa ett rättsligt nätverk som ska ”öka den rättsliga hjälpen till ungrare utanför landets gränser” när de utsätts för diskriminering eller orättvisa.¹⁰⁰

Analys

Det grundläggande draget i nationalismen är inom detta tema att man är en nation på minst 15 miljoner människor. Partiets politiska vy definieras av nationens gränser och inte landets gränser. Man anspelar här på det förflutna och oförrätten från Trianon fördraget.

Den viktigaste uppgiften för partiet är en återförening av en ungersk nation. Man vill se till att ungrare som idag inte tillhör Ungern ska göra det. Ultrationalismen är väldigt påtaglig i åtgärderna partiet vill ta till för att göra detta. Helst vill man ha en gränsomdragning för att skapa en återförening av ungrarna som tvingades bort från landet efter Trianonfördraget men går inte detta har man andra alternativa åtgärder. Man kommer då som en åtgärd bevilja ungerskt medborgarskap till varje ungrare.

Dessutom vill Jobbik att ungrare utanför landets gränser ska införlivas i det nationella organet och kommer med varje politiskt medel till förfogande stödja och främja ungrarna utanför landets gränser att uppnå territoriellt, ekonomiskt och kulturellt självbestämmande. Man vill se en ekonomisk och kulturell återföring av den ungerska nationen och kommer jobba för att uppnå en ekonomisk och kulturell nationell enighet mellan Ungern och ungrare utanför gränserna. För att få en ekonomisk återförening ska man skapa en ungersk-ekonomisk zon som innefattar ungerskbefolkade områden även utanför landets gränser.

Man vill genom regionalt samarbete verka för att de ungerska samhällena som ligger utanför gränserna åter införlivas och blir en del av samhällslivet. Man kommer bland annat främja samarbeten mellan ungerska utbildningsinstitutioner både inom och utanför landets gränser. Man ser det som sin mest fundamentala skyldighet att försvara ungerska samhällen utanför Ungern och kommer därför erbjuda ungrare utanför Ungern en rättslig plattform när de utsätts för diskriminering eller orättvisa. Man kommer satsa på att Duna TV ska fortsätta vara oberoende eftersom det spelar en strategisk viktig roll för ungrarna utanför Ungern och kommer uppmana mer rapportering om ungrare utanför Ungern. Det ska även

¹⁰⁰ Ibid, s.24.

upprättas ett Trianonmuseum så att ingen någonsin glömmer den tragedi som drabbade Ungern efter första världskriget. Inom EU kommer man jobba för att ge autonomi för ungrare utanför Ungern, upphäva Benesdekreten och se till att väcka den ungerska frågan så att den blir vida känd och en fråga som dagligen diskuteras.

6. Slutsats och diskussion

Jobbiks valmanifest kan på goda grunder beskrivas som fascistiskt utifrån Griffins definition av fascism. Nyckelbegreppen ultranationalism och återfödelse av nationen ges det ständigt näring åt i redogörelsen för valmanifestet.

Jobbiks valmanifest pekar starkt på en exkluderande ultranationalism och en sjuklig kärlek till nationen. Man ger också uttryck för att nationen är degenererad och att det därmed behöver en återfödelse. I förordet säger Jobbik uttryckligen att partiet vill ha en återfödelse men gör det sedan implicit genom stora delar av manifestet. Man menar att nationen är utsatt för förfall och identifierar två sorters fiender som man genom hela manifestet lägger skulden för stora delar av landets problem på.

Dels identifierar man inre fiender dit man räknar styrande politiker efter regimskiftet 1989 som man menar har varit korrupta och fört en dålig politik. Dessa likställer man i princip med liberalister. Till gruppen inre fiender hör även romer och homosexuella. Sedan har man yttre fiender såsom utländska företag, och internationella organisationer som EU. Man för alltså både en intern och en extern strid. Dessa hör samtidigt ihop och förenas av att det är landets politik de senaste 20 åren som låtit de yttre fienderna skada landet.

Fosterlandet befinner sig alltså i ett kristillstånd. För att den ungerska nationen inte ska vekna bort måste landet återta sin nationella identitet genom en pånyttfödelse. För att göra detta exkluderar man sådana som skadat landet. De komponenter som står i vägen för denna pånyttfödelse måste man alltså ge sig på med nya krafttag inom politiken. Det är tydligt att Jobbik står för en revolutionerande kamp för att förändra samhället, vilket märks som bäst i att man kommer ta till med radikala åtgärder. Eftersom krisen är så överhängande anser man att det inte räcker med traditionella lösningar.

Det är ultranationalismen som är lösningen och partiets politik går ut på att den egna nationen är överordnad allt. Man vill ha ett folk som är besatt av en obotlig kärlek till sin nation och vars plikter mot nationen överträffar allt.

Jobbik är huvudsakligen ett ultranationalistiskt parti. Man vill återskapa den sanna nationen genom att väcka liv i gamla traditioner och moraliska värden som man anser är grunden för en hälsosam nation samt genom att återerövra det nationella självbestämmandet på område efter område. Ett av målen med partiets politik är att förstärka nationens självständighet och oberoende. Man ser sig själva som den enda riktiga försvararen

och företrädaren för nationella intressen och kommer stå upp mot de ansträngningar som gör att nationen inte längre är grunden för gemenskap.

Nationalismen vilar här på två grundpelare där den ena är att man söker ett ekonomiskt oberoende från utlandet där staten ska ha kontrollen över det mesta. Man vill alltså kraftigt begränsa utländska aktörer i Ungern och främja en ekonomi som domineras av den ungerska staten. Man vill att staten ska trygga nationella tillgångar som mark, vatten och skog. Partiet vill med sin politik visa att den ungerska staten är medborgarnas vän och inte fiende.

Den andra pelaren bygger på drömmen om Storungern där man anspelar på oförätten om Trianonfördragen. Partiet innefattar i sin politiska vy, som definieras av nationens gränser och inte landets, de miljontals ungrarna som bor i grannländerna.

Man kan här se tydliga paralleller med mellankrigstidens ungerska nationalism som gick ut på drömmen om storungern där man hade en stark motvilja mot utländska influenser samt ville att Trianonfördraget skulle rivas upp.

Under uppsatsens gång har tanken på vad som skulle kunna hända om Jobbik får fortsatt fotfäste slagit mig ofta. En tänkbar utveckling skulle i sådana fall kunna vara att Ungern blir en polisstat med ett gendarmerie som där romer, homosexuella och liberalister förtrycks och attackerar. Man skulle även kunna tänka sig att Ungern i sådana fall lämnar EU. Ännu en möjlig utveckling skulle kunna vara att man går in i ett grannland med motiveringen att skydda den ungerska befolkningen. Låt oss hoppas på en annan utveckling i Ungern.

Referenser

Litteratur

Arnstad, Henrik, Älskade fascism: de svartbruna rörelsernas ideologi och historia, Norstedts, Stockholm 2013.

Bergström, Göran & Boréus, Kristina, Textens mening och makt. 2 upplagan. Studentlitteratur, 2005.

Bjurwald, Lisa, Europas skam: rasister på frammarsch, Natur och Kultur, 2011.

Byström, Gabriel, Tystnadens Triumf, Ordfront, Stockholm, 2014.

Griffin, Roger, The nature of fascism, St. Martin's Press, New York, N.Y, 1991.

Johansson, Jan. Å & Lerulf, Philip, Extrema Europa: nationalchauvinismens framväxt i Ungern, Nederländerna och Danmark, Sekel, 2013.

Internetkällor

RADICAL CHANGE for national self-determination and social justice A guide to Jobbik's parliamentary electoral manifesto, åtkomst 10 mars 2015

<<http://www.jobbik.com/sites/default/files/Jobbik-RADICALCHANGE2010.pdf>>

http://www.jobbik.com/short_summary_about_jobbik, åtkomst 10 mars 2015.

Artiklar

Hungary's "anti-capitalist" far-right: Jobbik and the Hungarian Guard, Nationalities Papers: The Journal of Nationalism and Ethnicity, Volume 42, Issue 5.